

Geliş/Received: 07/05/2025
Kabul/Accepted: 09/07/2025
Kitap İncelemesi / Book Review

ISSN: 2547-9725

SAVAŞ ERKİ POLİS ERKİ (Kitap İncelemesi)

Erdinç ÖZDEMİR *

1. GİRİŞ

Sosyoloji ve siyaset teorisi alanında önemli bir akademisyen olan Mark Neocleous, çalışmalarında güvenlik ve devletin rolünü ele alırken, modern toplumlardaki güvenlik paradigmasını ve bu paradigmanın toplumsal düzenin inşasındaki işlevini sorgulamaktadır. Ayrıca eserlerinde güvenlik ve şiddet arasındaki ilişkiyi, devletin güvenlik stratejilerini ve kapitalizmin güvenlik uygulamalarındaki etkisini analiz etmektedir.

Lisans eğitimini Londra Şehir Üniversitesi Felsefe ve Sosyoloji Bölümü'nde tamamlamış olan Mark Neocleous, Birkbeck Üniversitesi'nde Siyaset ve Sosyoloji alanında yüksek lisans ve Middlesex Üniversitesi'nde Felsefe alanında doktora derecelerine sahiptir. Profesör Neocleous, hâlen İngiltere'deki Brunel Üniverstesi Sosyal ve Siyasal Bilimler Bölümünde Eleştirel Ekonomi Politik dersleri vermektedir. Kendisini eleştirel bir teorisyen olarak tanımlayan Neocleous'un teorileri, devletin ve kapitalizmin toplum üzerindeki etkilerini anlamaya yönelik geniş bir perspektife sahiptir. Çalışmaları, özellikle

* Dr., Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, erdincozdemir1919@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2713-2858

modern toplumların siyasi, ekonomik ve sosyal yapılarına ilişkin önemli eleştiriler sunmaktadır. Özellikle eleştirel teori perspektifinden devletin şiddet üretme biçimlerini anlamak isteyenler tarafından Neocleous'un eserlerine sıklıkla başvurulmaktadır.

Türkiye'de yayımlanan bazı eserleri ise şunlardır: Toplumsal Düzenin İnşası: Polis Erkinin Eleştirel Teorisi (*The Fabrication of Social Order: A Critical Theory of Police Power*), Canavar ve Ölü: Burke, Marx, Faşizm (*The Monstrous and The Dead: Burke, Marx, Fascism*), Sivil Toplumunu Yönetmek (*Administering Civil Society: Towards A Theory of State Power*), Devleti Tahayyül Etmek (*Imagining The State*), Faşizm (Fascism), Savaş Erki Polis Erki (*War Power Police Power*), Güvenliğin Eleştirisi (*Critique of Security*), Evrensel Hasım: Güvenlik, Sermaye ve 'Tüm İnsanlığın Düşmanları' (*Universal Adversary: Security, Capital and 'The Enemies of All Mankind'*)

2014 yılında Beyza Sümer Aydaş tarafından Türkçeye çevrilerek 'NotaBene' tarafından yayımlanan "Savaş Erki Polis Erki" (*War Power, Police Power*), Neocleous'un dikkat çekici eserlerinden biridir. Bu kitapta savaş ve polis gücünün nasıl iç içe geçtiğini, toplumsal düzenin korunması hususunda nasıl bir arada işlediğini inceleyen Neocleous, modern devletin güvenlik politikalarını ve şiddet stratejilerini hem iç hem de dış güvenlik bağlamında değerlendirirken, savaş erki ve polis erki arasındaki bağlantıyı tartışmaktadır. Kitabın ana konuları arasında, devletin uyguladığı kontrol, şiddet ve toplumsal denetim gibi konular yer almaktadır.

2. DEĞERLENDİRME

Kitap "savaşı kapitalist hâkimiyet tarihinden ayrılmaz düşünerek savaş erki tartışmasını savaş çalışmaları olarak görülenin, askerî tarih ve stratejik çalışmalar gibi alt alanlarının, uluslararası ilişkiler ve jeopolitik gibi komşu alanların ve liberal teorideki daha geniş ideolojik temellerinin alelade aşinalığından uzağa taşımayı amaçlamaktadır" (Neocleous, 2014: 16).

Yazara göre, günümüzde "askerî ihtilafı ve siyasi olarak şiddeti tartışmak için hızla öne çıkan ve sonra aynı hızla

kaybolan” birçok kavram olmasına rağmen nadiren savaş terimi kullanılmaktadır (Neocleous, 2014: 10). Artık savaş kategorisi o kadar belirsizleşmiştir ki “savaş ile barış ayırt edilemez” duruma gelmiştir. Toplumsal hayatta âdeta savaş ile barış arasındaki ayrımın imkânsız olduğu sürekli bir olağanüstü hâl yürürlüktedir (Agamben, 2020: 22). Ancak bu iddiaların aslında savaş ile barışın ayırt edilebildiği klasik bir dönem olduğu fikrine dayalı sorunlu bir tarihsel varsayımı gerektirdiğine işaret eden yazar, savaş kavramının ve koşullarının net olduğu klasik bir dönemin varlığından şüphe duymaktadır (Neocleous, 2014: 12). Ona göre, aslında “eleştirel perspektiften savaş ile barış arasındaki ayrım *her zaman* tartışmalıdır”. Bu ayrımın hâlen devam etmesi ise, siyasi olarak çok işe yaradığını akla getirmektedir. “Bu kitabın amaçlarından biri, bunu sorgulamak ve böylece liberal barış dilinin bir eleştirisini sunmaktır. Kitabın özel ve siyasi amacı ise, aynı zamanda söz konusu sorgulamayı savaş erkinin bir eleştirisinin temeli olarak kullanmaktır” (Neocleous, 2014: 15).

Kitap, liberal barış tezinin aksine, “liberalizmin başlangıcından itibaren siyasi bir savaş felsefesi olduğunu, bunun tamamen bilincinde olduğunu ve bundan dolayı söz konusu gerçeği barış ve güvenlik, kanun ve düzen, polis gibi muhtelif başlıkların altına gömmeye çalıştığını ileri sürmektedir (Neocleous, 2014: 19). Yazara göre “liberalizmin anahtar kavramı daha az hürriyet ve daha fazla güvenlidir” (Neocleous, 2014: 178). Çünkü “liberalizm çalışmasında güvenlik hiçbir zaman savunmanın pasif formuna yapılan bir atıf değildir, daha ziyade aktif militaristik bir pratiği ifade etmektedir” (Shapiro, 1993: 15).

Eserlerinde burjuva toplumlarda iktidar kullanımının en iyi polis kavramı üzerinden anlaşılabileceğini öne süren Neocleous’a göre “polis erki nosyonunu kullanmak, zapt etmenin belirli bir kurumu tanımlarken kullandığımız *polise* indirgenemeyecek bir dizi kurum ve süreçten meydana geldiğini anımsatır. Ayrıca *polisin*, siyasal yönetimin diğer yöntemleriyle bağlantılı olduğunu ve onların içinden, onlarla birlikte hareket ettiğini de gösterir” (Neocleous, 2022). Polis, “bir kurumdan öte, toplumsal düzenin inşa edildiği ve öznelere kurulduğu, devlette

ve sivil toplumu idare eden kurumlarda yer alan çok sayıdaki polislik kuruluşu tarafından uygulanan geniş bir erkler grubudur.” (Neocleous, 2014: 24)

Birçok kez Michel Foucault’nun düşüncelerine atıfta bulunan yazar, onun iki ayrı aygıt olarak ele aldığı ve güvenlik şiarıyla aralarında ilişki kurduğu (Foucault, 2014: 289) savaş erki ile polis erkini birlikte düşünmek gerektiğini savunmaktadır. Ancak bu da liberal polis kavrayışını tekrarlayarak açıklamaktan ziyade mistikleştirmeye yarayan “savaş polise dönüşüyor” yaklaşımı ile olmamalıdır. Neocleous’a göre eleştirel teorinin savaş ile polisin her zaman zaten beraber olduğunu varsayan, savaş erkiyle polis erkini birbirini doğrulayıcı olarak gören bir sava ihtiyacı vardır (Neocleous, 2014: 29). Savaş ile polis, daha ziyade devlet erki olarak beraber işleyen süreçler olarak düşünülmelidir. Bir yandan polis erkinin kullanılmasını düzenin düşmanlarına karşı sürekli bir savaş hâlinde kavrarırken, diğer yandan savaş erkinin düzenleme becerilerini kavramak gerekmektedir (Neocleous, 2014: 30).

“Barış Olarak Savaş, Pasifize Etmek Olarak Barış” başlıklı birinci bölüm, modern güvenlik anlayışının ve devletin güvenlik araçlarının nasıl birbirine bağlı olduğuna dair önemli bir eleştiri sunmaktadır. Eserlerinde “devletin polislik işlevinin hayata geçirildiği bir idare biçimi (*mode of governing*) ya da siyasi teknoloji (*political technology*) olarak pasifikasyon kavramını genel bir açıklayıcı olarak öne çıkaran” (Bedirhanoğlu, 2016: 238) Neocleous’a göre pasifikasyon (pasifize etme), toplumların barış içinde tutulması, bireylerin kontrol altına alınması ve sistemin sınırlarını aşmalarının engellenmesi anlamına gelmektedir. Pasifize etmenin odağında ise “toplumsal düzenin inşası, sivil toplum yoluyla güvenlik denilen mitsi şeyin yayılması ve barış ve güvenlik mantığı etrafında düzeni sağlamlaştırma çabası” (Neocleous, 2014: 59) yer almaktadır. Foucault’ya göre ise “hukuk pasifize etmek değildir çünkü hukukun altında savaş, iktidarın tüm mekanizmalarında şiddetle devam eder. Savaş, kurumların ve düzenin arkasındaki motordur. En küçük dışlilerinde, barış gizli bir savaş yürütmektedir” (Foucault, 2003: 50). Ancak yazara göre, hukuk pasifize etmek demektir, “hukuk vasıtasıyla ve hukukun polisle bozulmuş ilişkisi yoluyla savaş hiddetlenmeye devam eder”

(Neocleous, 2014: 61). Liberal düzende hukuk ile şiddet iç içe geçmiştir. “Şiddet hukukun dünyada hareket etme yollarından biri ve hukuk şiddet uygulama yollarından biridir.” Hukukun üstünlüğü ideolojisi, belli şiddet türlerini gayrimeşru ve yasa dışı, diğer şiddet türlerini ise meşru ve yasal hâle getirerek işler. (Neocleous, 2014: 74). Polis erki, toplumsal düzeni sağlamak için bireyleri pasifleştirir. Neocleous, devletin bu ‘barış’ anlayışının, aslında toplumsal itaatsizliği ve isyanları önlemek için kullanılan bir tür baskı aracı olduğunu savunur. Aslında “eski Orwellci slogan "Savaş Barıştır" sonunda gerçeğe dönüşmektedir” (Neocleous, 2010: 8). Çünkü devletin ve polis gücünün sürekli bir şekilde güvenlik sağlama amacı taşıması, aslında sürekli bir savaş durumunun varlığını gerektirir. Ancak barışın sadece bir pasifikasyon aracı olarak görülmesi ve toplumsal barışın yalnızca şiddetle korunması gerektiği anlayışı dar bir bakış açısı dayatmaktadır. Barışın mümkün ve sürekli olması için kişisel (doğrudan) şiddetin yokluğu (negatif barış) yeterli değildir; açlık, yoksulluk, ayrımcılık, sosyal adaletsizlik gibi yapısal (dolaylı) şiddetin de var olmaması gerekmektedir (Galtung, 1969).

“Atık Savaşı ya da İlk(el) Birikim Olarak Uluslararası Hukuk” başlıklı ikinci bölümdeki argümanlar kapitalizmin, sömürgeleştirmenin ve devlet şiddetinin nasıl birbirine bağlı olduğunu anlamak için güçlü bir eleştirel bakış açısı sunmaktadır. Atığın modernitenin önemli bir niteliği olduğunu öne süren Bauman’a göre “sefil sokaklar kent planlamasının atığıdır, muhalefet ideolojik birliğin atığıdır, sapkınlık ortodoksluğun atığıdır, yabancılık ulus devlet inşasının atığıdır” (Bauman, 1991: 15). Bauman’dan “atık” fikrini devralan Neocleous’a göre “burjuva düşüncesinde modernitenin en önemli atığı avamın temsil ettiği ekilmemiş toprak ve atıl iş gücüdür” (Neocleous, 2014: 95) ve burjuvazi tarafından gerekli görülen bu atık toprak ile atık iş gücünün ıslah edilmesi çabası ise bir atık savaşıdır. Sömürgelerde yaşayan yerlileri “pasifize etmek, atık savaşıyla mümkün hâle” gelmiştir (Neocleous, 2014: 109). Yazar, sömürgelerde barış ve güvenlik için oluşturulan liberal yönetimin hem bu topluma hem de kanun tanımaz unsurlara karşı sürekli bir şekilde savaş erkinin uygulanmasından farklı bir şey olmadığını iddia etmektedir.

Çünkü “egemenlik merceğinden bakıldığında bu unsurlar güvenliğin düşmanıdır; mülkiyet merceğinden ıslahın düşmanıdır; polis merceğinden (ise) düzeni bozmaktadırlar” (Neocleous, 2014: 125-126). Neocleous’a göre “ilk(el) birikim kapitalist ilişkilerin ortaya çıkışındaki bir döneme veya gelişmiş ya da medenileşmiş aşamasından önce sermayenin tarih öncesi bir dönemine özgü bir geçiş fenomenine atıfta bulunmaz ama daha ziyade kapitalizmin sürekli pazarlar oluşturma ve emek arzlarını yeniden yaratma ihtiyacını kast eder” (Neocleous, 2014: 128). Yazar, liberalizmin temelinde yer alan uluslararası hukukun bu maksatla kullanıldığını öne sürerek ABD’nin terörle savaşını örnek göstermektedir. “Söz konusu savaş durumuna büyük ölçüde IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların aracılık ettiği göz önüne alındığında, Vitoria tarafından tesis edilen, Grotius tarafından geliştirilen ve Locke tarafından rafine edilen formülasyonlarda uzun ve derin kökleri bulunmaktadır (Neocleous, 2014: 131).

“Efeminelik! Efeminelik!: Askerî Güç, Erkeksi Güç, Liberal Barış” başlıklı üçüncü bölüm, savaşın yalnızca askerî bir araç olmadığını, aynı zamanda toplumsal cinsiyet ve güç dinamikleriyle nasıl şekillendiğini tartışmaktadır. Neocleous, özellikle liberal barış anlayışının, erkek egemen güç yapılarının yeniden üretilmesinde nasıl rol oynadığını sorgulamaktadır. Yazarın bu bölümdeki eleştirisi, savaşın ve barışın toplumsal ve cinsiyet temelli olarak nasıl şekillendiğini sorgulamak açısından önemli teorik çıkarımlar sunmaktadır. Bu bağlamda “feminist çalışmaların önemli başarılarından biri, savaş erkinin ve polis erkinin hem erkeksi koruma zihniyetine ne kadar iyi geldiğini hem de bunu nasıl sürdürdüğünü göstermek olmuştur” (Neocleous, 2014: 140). Savaşın erkeksi, barışın ise efemine olarak tanımlanması, toplumsal cinsiyet ilişkilerinin hegemonik güç yapılarındaki yansımalarına dair önemli bir perspektif sağlamakla birlikte, cinsiyetlendirilmiş bu bakış açısı, barışın gücünü ve potansiyelini küçümseme riski taşımaktadır. Barış, yalnızca zayıflık ya da pasiflik olarak görülmemelidir çünkü barışı güçlü bir toplumsal hedef, eşitlik ve özgürlük için bir mücadele biçimi olarak tanımlamak da mümkündür.[†] Ayrıca,

[†] Bu bağlamda feminist perspektiften birer değerlendirme için bkz. Cockburn, C. (2009). *Buradan Baktığımızda: Kadınların Militarizme Karşı Mücadelesi*. İstanbul:

liberal barışın her zaman hegemonik ve polisvari bir yapı olarak işlemediğini, bazen daha olumlu etkiler yaratabileceğini vurgulamak, bu argümanı dengelemek adına önemlidir. Bazen liberal barış, barışı koruma operasyonlarıyla özellikle savaş sonrası toplumlarda barışı sağlama ve yeniden yapılandırma çabalarını içerebilir. Özellikle silahlı çatışmaların ardından yaşanan kaotik dönemlerde liberal unsurların uygulanması, askerî unsurların yeniden harekete geçirilmesini caydırmada ve güvenliği istikrara kavuşturmada olumlu bir etkiye sahip olabilir (Mac Ginty et al, 2019: 482).

“Uygarlık Polisi: Uygarlaştırma Taarruzu Olarak Savaş” başlıklı dördüncü bölüm, modern devletin, polis erki ve hukukun uygarlık olarak tanımlanan bir düzenin inşasında nasıl işlediğini tartışmaktadır. Neocleous, bu bölümde savaşın sadece fiziksel çatışmalardan ibaret olmadığını, ‘uygarlık’ adı altında toplumsal düzeni sağlama ve toplumu şekillendirme çabası olarak da işlediğini savunur. Modern polis erki ve hukuk, bu ‘uygarlık taarruzunun’ araçlarıdır. Yazar, uygarlığın hukuki yapılarla şekillendiğini ve hem hukukun hem de polisin toplumsal düzenin korunmasında birer araç olarak kullanıldığını öne sürmektedir. Çünkü “uygarlık, polis gibi insan özneliğini şekillendirmek ve sivil toplumu düzenlemek üzere siyasi yönetimin bir dizi mekanizmasını oluşturur ve (bunları) kullanır” (Neocleous, 2014: 204). Ancak Neocleous, hukukun sadece baskı aracı ve meşrulaştırıcı bir yapı olduğunu vurgulamak isterken hukukun devletin iktidarını sınırlayan ve toplumda eşitlikçi bir düzen kurmayı amaçlayan işlevini göz ardı etmektedir. Ayrıca polis, toplumda güvenliği sağlayan, adaleti uygulayan ve suçla mücadele eden bir aktördür. Bu bakış açısının gözden kaçırılması, polis gücünün rolüne dair dar bir değerlendirme yapma riski taşımaktadır. Dahası uygarlık, her ne kadar hegemonik bir düzene hizmet etse de, birçok toplumda özgürleşme, eşitlik ve toplumsal iyileşme anlamında kullanılmaktadır. Uygarlığın ‘taarruz’ olarak

Metis; Harders, C. (2011). Gender Relations, Violence and Conflict Transformation. In Beatrix Austin, Martina Fischer & Hans J. Giessmann (eds.). *Advancing Conflict Transformation: The Berghof Handbook II* (131-155). Opladen, Germany: Barbara Budrich Publishers.

tanımlanması, bu süreçlerin sadece olumsuz bir çerçevede değerlendirilmesine yol açacaktır.

“Polis Erki Olarak Hava Gücü I” başlıklı beşinci bölümün amacı, hava gücünü polis erki olarak düşünmek için esas çalışmaların bir kısmını ortaya koymaktır. Bölümün ilk kısmı, 20. yüzyıl hava savaşının belli bir anının analizini yaparken, geri kalanı da polis erki kavramının, hava teknolojisindeki yeni gelişmeleri, yani insansız hava araçlarını kavramak üzere nasıl kullanılabileceği hakkında bir tartışma başlatmayı amaçlamaktadır. Neocleous, insansız uçakların sadece askerî hedefleri vurmaktan öte, toplumsal düzeni kontrol etme ve gözaltına alma işlevi gördüğünü savunur. Ona göre “insansız uçağı, en başından beri hava gücüne içkin olan polis mantığının bir devamı olarak okumalıyız” (Neocleous, 2014: 239). Çünkü “başlıca işlevleri bombalamak veya suikast yapmak değil, bilgi toplamak ve tertipleme” (Neocleous, 2014: 240). Hatta Neocleous, insansız uçakları “topraklar (ülke) üzerinde tatbik edilen hazır ve nazır ve daimî polis erki” olarak tanımlar (Neocleous, 2014: 249). İnsansız hava araçlarının savaşlardaki ve toplumsal denetim süreçlerindeki rolü konusunda Neocleous’un yaptığı analiz, teknolojinin devletin şiddet araçlarına nasıl entegre olduğunu anlamak için önemli bir bakış açısı sunmaktadır.

“Polis Erki Olarak Hava Gücü II” başlıklı altıncı bölümde Neocleous, polis erkinin kara üzerindeki denetimden başka, hava ve deniz alanlarında da geçerli olduğunu iddia eder. Bu, polis erkinin devletin egemenliğini yalnızca kendi sınırları içinde değil, aynı zamanda uluslararası düzeyde de güçlendirmenin bir aracı olarak işlediğı anlamına gelir. Ancak Neocleous’un uluslararası polis anlayışı, egemenlik karşıtı bir eleştiriyi barındırmakla birlikte, küresel iş birliği ve kriz çözme gibi uluslararası polis operasyonlarının başka boyutlarını göz ardı etmektedir. Ayrıca yazar, uçuşa yasak bölge kavramını hava gücünün toplumsal düzeni sağlamak için kullanıldığı bir başka aracı olarak ele alır. “(U)çuşa yasak bölge, uluslararası düzenin inşası için bir polis erki formudur, devletleri belli şekillerde davranmaya mecbur etmek için bir teknolojidir; savaş erkinin bir savaş ilanı olmaksızın tatbik edilmesidir” (Neocleous, 2014: 290). Libya, Suriye, Irak ve Bosna’da uygulandığı üzere “askerî

ve insani bir gerekçeye sahip olan uçuşa yasak bölge yaygın olarak başvurulmuş jeopolitik bir eylem biçimi gibi görünmektedir” (Neocleous, 2014: 256). Ancak uçuşa yasak bölgelerin işlevi, yalnızca devletin hava gücünü bir denetim aracı olarak kullanmakla sınırlı değildir. Bu bölgeler, genellikle insan hakları ihlallerine karşı bir koruma sağlamak veya sivil halkın güvenliğini korumak için oluşturulmaktadır.

“Güvenlik Şiariyle: Travma, Terör, Dirençlilik” başlıklı yedinci bölüm, devletin güvenlik ve şiddet politikalarını derinlemesine incelemeye devam etmekte ve özellikle kaygı, travma ve direnç ilişkisini tartışmaktadır. Neocleous’un kaygıyı direncin bir biçimi olarak ele alması, güvenlik devletinin uyguladığı politikaların, toplumdaki bireylerin kaygılarını artırdığına dair önemli bir noktaya parmak basmaktadır. Yazara göre devletin güvenlik politikaları, bireylerin kaygılarını ve travmalarını besler, bu ise toplumsal hayatta polis erkinin ve savaş erkinin daha da pekişmesine yol açar. “Travma, sürekli bir savaş durumu içinde ve dolayısıyla bir anlamda savaş erkinin kendisi içinde, güvenlik (içindeki) öznesini örgütlemenin bir aracı hâline gelmiştir” (Neocleous, 2014: 326). Yazara göre direnç, yalnızca toplumsal travmalara bir tepki değil, aynı zamanda mevcut düzenin ve güç yapılarının yeniden inşa edilmesine yönelik bir stratejidir. “Dirençlilik gelecek kaygısından başka bir şey değildir ama felaket/saldırı ve ondan sonra, daha da önemlisi, felaketi/saldırıyı atlatma olarak tasavvur edilen bir gelecektir” (Neocleous, 2014: 310). Bununla birlikte Neocleous, direncin yapısal düzeydeki ve stratejik boyutlarını ele alırken, kaygıyı sadece güvenlik bağlamında ele almakta ve direncin toplumsal sınıf, etnik kimlik veya toplumsal hiyerarşi gibi dinamiklerle nasıl şekillendiğini yeterince vurgulamamaktadır.

3. SONUÇ

Kitap, devletin güvenlik uygulamaları ve şiddet kullanımının kapitalist toplumlardaki rolüne ilişkin derin bir analiz sunmaktadır. Yazar, polis erki ile savaş erkinin birbirine benzer işlevler gördüğünü ve her ikisinin de toplumsal kontrolü sağlamak için sistematik bir şekilde yapılandırıldığını savunmakta, bu iki gücün birbirine nasıl eklemlendiğine ve

toplumsal düzenin korunmasında nasıl kritik bir rol oynadığına odaklanmaktadır.

Yazar, polis erkinin sadece iç güvenliği sağlamakla sınırlı kalmadığını, aynı zamanda devletin şiddet uygulama gücünü pekiştiren bir araç olduğunu ileri sürmektedir. Savaş erki ve polis erki arasındaki ilişki, devletin şiddet ve kontrol uygulamaları üzerinden toplumdaki denetim ve yönetim biçimlerinin nasıl şekillendiğini anlamamıza yardımcı olur. Yazar, bu iki gücün toplumdaki eşitsizlikleri sürdürmek ve toplumun daha geniş kesimlerini kontrol altında tutmak için nasıl işlediğini analiz etmektedir. Polis erki, şiddeti toplumu koruma adına meşru bir eylem olarak sunar ve bu şiddet, toplumsal düzenin korunması için gerekli bir araç olarak kabul edilir. Kitap, güvenlik stratejilerinin sadece toplumsal düzeni sağlamakla kalmayıp, kapitalist çıkarları ve ekonomik düzeni koruma amacı taşıyan stratejiler olduğunu tartışmaktadır.

Kitabın literatüre yaptığı katkılar şu şekilde sayılabilir. Neocleous, polis gücünün giderek savaş mantığıyla çalıştığını, özellikle şehirlerde icra edilen güvenlik operasyonlarının askeri stratejilere benzer hâle geldiğini savunur. Bu tespit, sonrasında polis şiddeti ve güvenlik politikaları üzerine yapılan çalışmaları derinden etkilemiştir.

Kitap, güvenlik söyleminin özgürlükle çelişen değil, özgürlüğü yapılandıran bir unsur olduğunu iddia etmektedir. Yani güvenlik, bireyleri korumak için değil, onları belirli davranış kalıplarına sokmak için vardır. Bu yaklaşım, güvenlik çalışmaları alanında güvenliğin eleştirisi bağlamında yeni bir paradigma yaratmıştır.

Neocleous, modern devletin barışçıl bir organizma olmadığını, aksine sürekli bir düşman ve tehdit üretimiyle işleyen bir savaş makinesi olduğunu öne sürmektedir. Bu yaklaşım, Agamben'in istisna hâli kavramına benzer fakat Neocleous bu durumu bir istisna değil norm olarak görür.

Kitap, liberal düzenin varsayılan barışçıl doğasının aslında kurumsal şiddetle iç içe olduğunu gösterir. Bu, özellikle post-kolonyal çalışmalar ve eleştirel hukuk kuramları açısından da önemli bir katkıdır.

Sonuç olarak kitap, eleştirel bir bakış açısı sağlayarak uluslararası hukukun temeli olarak kabul edilen fikirlerin doğruluğunu ve geçerliğini sorgulatmakta; güvenlik, şiddet ve toplumsal düzen üzerine düşündürmektedir. ‘Savaş Erki Polis Erki’ özellikle devletin şiddet üretme biçimlerini anlamak isteyen akademisyenler, güvenlik politikaları üzerine çalışan araştırmacılar ve eleştirel teoriye ilgi duyanlar için temel bir kaynaktır. Neocleous, bu eserinde savaş ve polis erkinin sadece iki farklı güç değil, aynı iktidar mantığının farklı tezahürleri olduğunu göstermesiyle literatüre çok önemli bir katkı yapmıştır.

Etik Beyanı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti hâlinde Akademik İzdüşüm Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarına aittir.

Destek ve Teşekkür: Bu araştırmanın hazırlanmasında herhangi bir kurumdan destek alınmamıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Araştırmanın tüm süreci makalenin beyan edilen tek yazarı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çatışma Beyanı: Araştırmanın yazarı olarak herhangi bir çıkar çatışma beyanım bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Agamben, G. (2020). *İstisna Hâli* (Çev. Kemal Atakay). 2. Basım, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (1991). *Modernity and Ambivalence*. Cambridge: Polity Pres.
- Bedirhanoglu, P. (2016). Mark Neocleous Külliyatı Üzerine İçerden Bir Eleştiri. *Praksis* 40, 229-39.
- Cockburn, C. (2009). *Buradan Baktığımızda: Kadınların Militarizme Karşı Mücadelesi*. İstanbul: Metis.

- Foucault, M. (2003). *Society Must Be Defended (Lectures at the College de France, 1975-76)*. New York: Picador.
- Foucault, M. (2014). *Güvenlik, Toprak, Nüfus (Collège De France Dersleri 1977-1978)*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları Sosyoloji Dizisi.
- Galtung, J. (1969). Violence, Peace, and Peace Research. *Journal of Peace Research*, 6(3), 167–191.
- Harders, C. (2011). Gender Relations, Violence and Conflict Transformation. In Beatrix Austin, Martina Fischer & Hans J. Giessmann (eds.). *Advancing Conflict Transformation: The Berghof Handbook II* (131-155). Opladen, Germany: Barbara Budrich Publishers.
- Mac Ginty, R., Joshi, M., & Lee, S. (2019). Liberal Peace Implementation and the Durability of Post-war Peace. *International Peacekeeping*, 26(4), 457–486.
- Neocleous, M. (2010). “War as peace, peace as pacification”, *Radical Philosophy* 159, 8–17.
- Neocleous, M. (2013). *Toplumsal Düzenin İnşası: Polis Erkinin Eleştirel Teorisi*. İstanbul: h2o Kitap.
- Neocleous, M. (2014). *Savaş Erki Polis Erki*. İstanbul:NotaBene.
- Neocleous, M. (2022, 15 Ocak). *Sistemler ve Bedenler (Mark Neocleous ile Söyleşi)* [Röportaj]. Ayrıntı Dergi. <https://ayrintidergi.com.tr/sistemler-ve-bedenler-mark-neocleous-ile-soylesi/>
- Shapiro, M.J. (1993). *Reading Adam Smith: Desire, History and Value*. London: Sage.